

לפני שהספור התחיל...

אני הבכור, ומוכן שאציג את עצמי ראשון, למרות שכמעט תמיד חיליק קופץ בראש. אמא טוענת שאני ממש בחור. עוד שנתים וקצת אחגג בר-מצוה בעזרת ה', ובינתיים אני לומד ומתקדם, ועוזר קצת לאמא לחנך את הקטנים...

אני בן שמונה. יש לי שתי ידיים שמאליות, ובכונה הן תחובות בכיסים. אמא אומרת שהעקר שהראש שלי מחבר לכתפים ואותו אי-אפשר לשכח בשום מקום. באמת אין סכוי. הוא מלא במחשבות ובשאלות ובכל מיני רעיונות מעניינים, נס שלאמא יש כל כך הרבה סבלנות אלי.

אני בת שלוש. לא כל כך מזכירים אותי בספור וזה קצת מעליב, אבל תזכרו שאני כאן, הנסיכה היחידה בבית. יענקי וחיליק אוהבים לפנק אותי, ולפעמים גם טיפ-טפה לחנך.

כשנולדתי שמחה כל המשפחה, אפילו שמירי נורא רצתה אחות. נראה לאחים שלי שאני לא מבין כלום, אבל באמת האזנים שלי פתוחות תמיד. אני שומע את השיחות היפות שלהם עם אמא. הם כאלה חכמים, יענקי וחיליק! כשאגדל, הלואי שאהיה דומה לשניהם!

הפרקים שבספר מספרים חיות מתוך החיים, של יענקי וחיליק המתוקים. לפעמים יענקי מספר אותם, ברוב הפעמים חיליק מספר, ומדי פעם גם אני מקבלת את רשות הדבור.

הדברים שקורים במשפחה שלהם מרגשים אותי בכל פרק מחדש. מרב התרגשות אני חיבת לומר מלה או שתיים בסיום כל פרק.

המלים שלי עוזרות לי ולילדים להבין טוב יותר את המסר העולה מתוך הספור, ולקחת ממנו משהו הלאה, לחיים.

לא לבד

יענקי מספר:

הייתי שקוע בתוך חלום קסום של אמצע הלילה. צוחת אימים העירה אותי בבית אחת. זה היה חיליק, והוא המשיך לצרח בהיסטריה, כאלו נפלה עליו מנורה והתפוצצה.

"מה קרה?!" שאלה אמא, בוחנת את פניו.

חיליק רעד בכל גופו. "חתולים... הגיעו לחדר... הם כאן. לא יודע מאיפה נכנסו!"

הפעם גם אני נבהלתי וקפצתי מן המטה. מעולם לא חבבתי חתולים. אמא הדליקה את האור. "איפה החתולים? תראה לי".

העינים של חיליק נעו לכל כוון, אך הוא לא מצא אותם.

"ל... לפני רגע הם היו כאן, על השמיכה החומה שלי..." הוא הסמיק והרעד שלו התחיל להרגע לאט.

אמא התקרבה, בדקה בפנים רציניות את

הגבעול של הפרח המציר על שמיכת

הצמר, לטפה את פניו של ליזר

ואמרה לו בקול משתתף: "הגבעול

הזה על השמיכה באמת מזכיר מאד

זנב של חתול, ובמיוחד בחשך. פחדת ונבהלת, וזה בכלל לא נעים!" חיליק נרגע מעט, אבל עדין החזיק את ידיה של אמא חזק ולא נתן לה לצאת. פניה של אמא היו עיפות. שמעתי את בכיה של מירי בין החלומות, כשעוד ישנו. ועכשו, עד שמירי התינקת נרדמה - קורא לה חיליק ולא נותן לה לישן. אפשר לחשב שהוא תינוק. הוא לא מרחם על אמא?

ככה חשבתי לי בלב ולא אמרתי כלום. כי גם אני - אף שאני גדול וכבר מזמן לא מדמה לראות חתולים בתוך שמיכות צמר - נהנה שאמא הטובה נמצאת על-ידי באמצע הלילה החשוך והשחר. אמא דברה לאט ובקול רגוע. התישבה על המטה שלי, לטפה את פניו של חיליק, ראתה שגם עיני פתוחות - ולטפה גם אותי. בשביל זה יש לאמא שתי ידיים...

"אתה לא לבד, חיליק", היא אמרה לו ואחר כך גם לי. "כדאי שנדע זאת תמיד: אנחנו אף פעם לא לבד. תמיד שומר עלינו בורא העולם ואוהב אותנו. הכי חזק שאפשר.

"אני לא יכולה לשמר עליכם כמו שבורא העולם יכול, כי הוא הכי גדול והכי חזק, והוא נמצא אתנו בכל מקום ובכל זמן - גם באמצע הלילה וגם כשחתולים שחרים ומפחידים מגיעים לבקר אותנו במטה. "בוא, מתק", היא הרימה את חיליק על ידיה כאלו היה תינוק בן שנה, "בוא תתן נשיקה למזוזה, ותראה שלא נשאר לך שום פחד בלב".

נראה ש"חיליק מתק" נרגע כבר לגמרי. הוא נשק את המזוזה ונרדם כשחיוך רחב ורגוע על פניו ברגע שאמא החזירה אותו למטה. אמא פהקה פהוק גדול, כבתה את האור בחדר והלכה להספיק עוד

כמה שעות שנה, עד שמירי תעיר אותה שוב.

הספור הזה ארע אתמול באמצע הלילה ונשכח כמעט לגמרי. כמעט, כי חיליק עצמו הזכיר לנו אותו היום, כאשר היתה המערכה השניה והיפה יותר של הספור.

זו היתה שעת צהרים. חזרנו יחד מן החידר לארוחת צהרים, כמו תמיד. פסענו אל עבר בנן המגורים שלנו. רגלי הימנית היתה כבר בתוך הכניסה לבנן, וחיליק נשאר מאחור. חולמני ומתבונן, כדרך. "מה אתה רואה שם?" שאלתי אותו מבלי להסתובב. הייתי רעב, והמטבח החם שלנו הזמין אותי לעלות הביתה מהר.

"אתה לא רואה בעצמך?" התפלא חיליק והצביע על משאית ענק, שפרקה את מטענה על-יד הבנן הסמוך.

נו, כבר ראיתי משאית או שתים בחיים שלי, האכל של אמא מענין יותר. אבל את חיליק - לא.

"אני נשאר כאן לכמה דקות, אתה יכול לעלות הביתה", שחרר אותי הקטנצ'יק ברב חסדו. "תגיד לאמא שלא תדאג".

אמא לא דאגה. היא מכירה את הסקרן שלה, שאוהב כל כך לפתח עינים סקרניות אל העולם.

אבל כשעברה מחצית השעה, חשבה אמא שחיליק מגזים.

צלצול אזעקה עלה מן המעלית, ועכשו נבהלה אמא לחלוטין.

היא הניחה את מירי הצווחת במטטה ורצה אל דלת המעלית.

האזעקה המשיכה לצלצל ולא חדלה לרגע. הלב שלי אמר לי שזה חיליק שם, תקוע בפנים. בדיוק הוא.

שפתיה של אמא הלבינו כאשר היא שמעה את הבכי מתוך המעלית, העומדת בין הקומה השלישית לרביעית בלי לזוז.

שְׁכָנִים יֵצְאוּ מִן הַבָּתִּים. אִמָּא שֶׁל חַיִּים דַּבּ מִצָּאָה בַּמִּקְפִּיא
אֵיגְלוּ אֶחָד, שֶׁנִּשְׁאַר שֵׁם מֵהַקִּיץ, וְהַכְנִיסָה אוֹתוֹ דֶּרֶךְ הַחֲרִיץ
שֶׁל הַמַּעְלִית. "שְׁלֹא תִתִּיבֵשׁ", אָמְרָה לְאַח שְׁלִי הָאִמְלָל
שֶׁבַּפָּנִים.

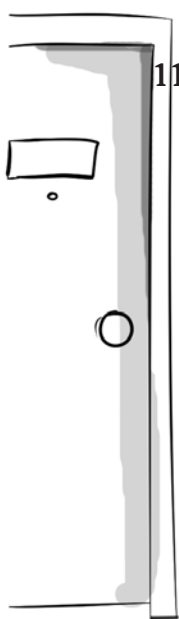
לֹאט-לֹאט נִרְגַּע בְּכִיו, וְגַם הָאֲזַעְקָה הַפְּסִיקָה לְצַלֵּל.
"הַמְחַלֵּץ בְּדֶרֶךְ, מֵתוֹק שְׁלִי!" צָעָקָה אֵלָיו אִמָּא הַדּוֹאֶגֶת.
רִאִיתִי שֶׁהִיא מְרִימָה אֶת עֵינֶיהָ וּמִבְקֶשֶׁת מִן הַמְחַלֵּץ
הַגָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם שִׁיזְרוּ אֶת הַהוּא מִחִבְרַת הַמַּעְלִיּוֹת,
וְשִׁחֲלִיק לֹא יִסְבֵּל וְלֹא יִפְחַד יוֹתֵר מִדִּי.

אַחֲרֵי זְמַן אֶרֶךְ-אֶרֶךְ שֶׁנִּדְמָה הָיָה כְּמוֹ
נֶצַח, וְאַחֲרֵי שֶׁכָּל הַשְּׁכָנוֹת נָסוּ אֶת כַּחֲנָן בַּתְּחִיבַת
מְלַפְפוֹנִים, סִפְרִיּוֹת וּמִצִּיּוֹת אֶל תּוֹךְ הַמַּעְלִית, הִצְלִיחַ עָזִי - טְכָנָאִי
הַמַּעְלִיּוֹת שֶׁהִגִּיעַ לְבִסּוֹף - לִפְתּוֹחַ אֶת דִּלְתוֹת הַמַּעְלִית.
"תִּתְּנוּ לוֹ לְשִׁתּוֹת!" זָעָקָה אִמָּא שֶׁל חַיִּים דַּבּ. "הוּא בָּטָח בְּטָרְאוֹמָה!"
אָמְרָה הַשְּׁכֵנָה תִּרְצָה.

וְאִמָּא לֹא הִקְשִׁיבָה וְלֹא הִגִּיבָה, רַק חִבְּקָה אֶת חִילִיק
שֶׁלָּה חֲבוּק חֵם וְעוֹטֵף וְהַכְנִיסָה אוֹתוֹ בְּשִׁקְטַת הַבֵּיתָה.
אִם תִּשְׁאַלּוּ אוֹתִי - הוּא הָיָה נִרְאָה דּוֹקָא בְּסִדֵּר גָּמוּר.
לֹא חוֹר וְלֹא בְּטָרְאוֹמָה. רָגִיל לְחִלּוּטִין.

אִמָּא מִזְגָּה לוֹ מֶרֶק יָרֵק חֲרָפִי אֶל תּוֹךְ צִלְחַת,
וְרַק לְאַחַר שֶׁאָכַל חֲמֵשׁ כַּפּוֹת בָּזוּ אַחֵר זֶה
וְגַם אָמַר, כְּהִרְגָלוֹ, שֶׁ"הַמֶּרֶק מְצֻלָּח", שֶׁאֵלָה
אוֹתוֹ אִמָּא בְּשִׁקְטָה:

"אַתָּה יוֹדֵעַ, יֶלֶד שְׁלִי, שֶׁאֲסוּר לְנַסֵּעַ

במעלית לבד מתחת לגיל ארבע-עשרה, נכון? אף פעם אתה לא
נוסע לבדך. מה קרה הפעם?"
עיניו של חיליק זָהְרוּ, והוא לא היה חור - על בטוח! - כשהוא ענה:
"אני לא הייתי לבד!!! בורא העולם היה אתי - את בעצמך אמרת לי
אתמול בלילה!"

ומה אומרת לייקי?

בורא העולם אתנו בכל רגע. הוא שומר
עלינו גם באמצע הכביש וגם מתחת לכף של
הטרקטור.
לדגמה, אם ילד יהודי עבר את הכביש כאשר
משאית גדולה חלפה במהירות, המשאית
עלולה הייתה לדרס אותו, חלילה; אבל ברגע
האחרון קרה הנס: והמשאית עצרה בחריקת
בלמים חזקה שהבהילה את כל השכונה.

הנשמה של אמא כמעט יצאה, וכלם אמרו: "איזה נס!"

נסים קורים הרבה, אבל לא תמיד!

לכן אסור ליהודי להכניס את עצמו לסכנה. ועוד משהו: אם היה
בסכנה וקרה לו נס, מורידים מהזכויות שלו. לדגמה, אם הוא עשה
היום שלוש מצוות, נשאות לו רק עשרים, כי כדי לעשות לו את
הנס הזה לקחו בשמים "תשלו" בדמות עשר מצוות שעשה.

קשה להבין קצת, הא?

יום יבוא ותבינו.

ובינתיים, עד שהוא יבוא, עליכם לשמע בקול המבגרים גם מבלי
להבין - ולא לסמוך על נסים, אלא לקיים את מצוות "ונשמרתם".

תזכרת קטנה למי ששכח: במעלית לבד נוסעים לבד מתחת לגיל
ארבע-עשרה.

שיחה מחתינה

חיליק מספר:

טו טו טו... טו טו טו... ושוב: ט טו טו, ט טו
טו...

נו, מתי כבר ירימו שם את השפופרת? אף אחד לא

נמצא שם בבית?

קבענו שהיום חיימקה יגיע אלי לשחק אתי. אחרי שהמלמד ספר
לנו על בית המקדש וגם הראה לנו תמונה כמעט אמיתית, אמר לי
חיימקה שהוא רוצה לבנות אתי דגם כזה, מקליקס.

מאז שחזרתי מהחידור אני מתקשר אליו, ורק צליל מעצבן של טו
טו טו עונה לי.

"אמא, מה זה ט טו טו? נראה לי שמשהו התבלבל ותקע בשופר
בתוך הטלפון של בוקסנבויים. כל הזמן אותם קולות: תקיעה, שברים,
תרועה.

הופה! זה מתחלף. עכשו יש טו טו טו - כל הזמן שברים. מה זה?

אמא!!!

אמא לא הבינה על מה אני מדבר. ספרתי לה מהתחלה, שקבעתי
עם חיימקה לשחק אחר הצהריים ולבנות אתו ביחד בית מקדש
מקליקס, ושהוא נתן לי את מספר הטלפון שלהם, ואני מתקשר

ומתקשר ושומע רק קולות מוזרים.
 אמא נתקה את הטלפון ואמרה שלא יפה להפריע.
 "להפריע?" לא הבנתי בכלל. "למי אני מפריע אם אני מתקשר לבית
 של חיימקה? אני לא מפריע לאף אחד, ובכלל, אנחנו הולכים לשחק
 בבית שלנו! כי אצלם יש אחיות שלומדות למבחנים כל היום!"
 "אבל אתה לא יכול להפריע להם ולצלצל שוב ושוב", אמרה אמא,
 והסבירה לי בסבלנות הברזל שלה שלא נגמרת אף פעם, "לצליל
 ששמעת קוראים 'שיחה ממתנה', והוא מספר לנו שהאנשים שמעבר
 לקו עסוקים עכשו בשיחה עם מישהו אחר. אם תתקשר ותתקשר, רק
 תפריע להם. אולי הם עסוקים בשיחת טלפון חשובה? אולי האמא...
 אההממ... אולי היא מקשיבה לאיזו הרצאה חשובה?
 "כשאתה מתקשר, אתה מנדנד לה ומפריע להם להתרכז".
 "למה אני מפריע? גם הם שומעים, כמוני, את ה'תקיעה', שברים
 תרועה?" עדין לא הבנתי.
 "לא, אבל הם שומעים מדי דקה צליל, המודיע להם ששיחה אחרת
 ממתנה להם על הקו, והצליל הזה יכול להלחיץ מאוד ולהפריע. הם
 יכולים לחשב שמשהו צריך אותם נורא בדחיפות ולנתק באמצע
 ענין חשוב".

עכשו אני חושב שהבנתי... "אז מה, לא אוכל להתקשר
 לחיימקה, לא נוכל לשחק היום בקליקס?" הייתי
 מאכזב.

"באמת חבל", אמא השתתפה

בצער, "אבל אולי בעוד כמה דקות תנסה להתקשר שוב. אולי יסימו שם לדבר. אבל אם תשמע שוב את צליל ה'ממתינה', תנתק מיד. לא יפה להפריע!"

הדקות עברו לאט, ושוב התקשרתי לבית של חיימקה. הפעם לא היו צלילים של תקיעות, לא שברים ולא תרועה. הפעם ענה לי מיד חיימקה בעצמו.

הנה בנינו כבר חמש-עשרה מדרגות ללויים. הנה הכבש של המזבח, הוא נראה כמו מגלשה! חבל שאין לנו קליקס בצבעי זהב וכסף ושיש, כי אז היינו מצליחים לבנות דגם אמיתי ממש, כמו תמונת הדגם שהמלמד הראה לנו בחידר.

זה היה כל כך יפה! דמינתי שאנחנו מצליחים להכנס פנימה. הלואי שיהיה לנו בית כזה, אבל גדול ויפה ואמיתי כמו שלמדנו! בנינו גדר שהקיפה מסביב את בית המקדש. גדר גדולה וארכה, כמו חומה.

היה לנו זהב בכאלו, כסף בכאלו, ועצי שיטים, וקרשים. חסרו לנו עוד חמש אבני קליקס כדי לסים את החומה. הופה! הקפסה לא נפתחה. המכסה נסגר חזק, כאלו נדבק בדבק מגע. היינו חבים להוציא את האבנים שמתחבאות שם בפנים! הלכתי עם הקפסה לאמא, אבל היא לא יכלה לעזור לנו. היא עמדה ליד הקיר והתפללה מנחה.

בהתחלה נגשתי אליה ומשכתי לה בחצאית. אמא לא ענתה לי. הלכתי לצד, נזכר שכאשר אמא מתפללת אסור להפריע לה. היא פסעה שלוש פסיעות אחורה. אולי עכשו תוכל לעזור לי?

"אני לא מצליח לפתח, נסיתי ונסיתי, וגם חיימקה נסה!" הראיתי לאמא את הקפסה, ונסיתי שוב בכל הכח.

"בקשת מהשם שיעזור לך?"

"לא, איך יכלתי לבקש, אם בדיוק באותו זמן את דברת אתו? זו היתה שיחה ממתינה! אמרת לי שלא יפה להפריע!"

ומה אומרת לייקי?

כאשר אנו מתקשרים למישהו והוא עסוק בשיחה עם אדם אחר, אין לו אפשרות לענות לנו.

אנחנו שומעים צליל "ממתינה", או "תפוס", וגם זה שמהעבר השני שומע, מדי פעם, "ביפים" מרגיזים.

כי אי-אפשר ששנים ידברו בבת-אחת.

אבל עם בורא העולם הכל אחרת!

בטלפון שלו יש הרבה קוים. כל כך הרבה, שלא נוכל לספור אותם! מיליוני אנשים יכולים להתקשר אליו בבת-אחת, והוא שומע את כלם. אין בעולם טלפון קוים משכלל כזה.

רק הוא יכול לשמע את כלנו, ולענות. אצלו אין אף פעם שיחה ממתינה.

הנה לא ינום

חיליק מספר:

מתי בעצם הוא התחיל, היום הארוך והמעניין הזה? לפני עשר שעות, אולי אחת-עשרה... כשצפור החליטה להכנס דרך סורגי החלון והתישבה על מגרת הנעלים הפתוחה שלנו... היא ציצה לה "מודה אני" בשפה מיחדת של צפרים. התעוררתי בבהלה וראיתי שעון מעורר חי מסוג חדש מול העיניים. גם יענקי נבהל וגם מירי. כלנו צעקנו בהיסטריה, מירי בכתה, ואמא נכנסה לחדר, מבהלת. ככה קמנו כלנו בבת-אחת ונסינו לגרש את הצפור המסכנה, שהמח הצפורי הקטן שלה שכח מאיפה היא נכנסה ואיך יוצאים מחדר הילדים שלנו. נסיתי להסביר לה שהחדר מיעד רק לילדים. היא לא ממש הבינה, אז יענקי נסה להראות לה את הדרך בעזרת מקל ספונג'ה.

היא נחבטה בקירות ונפצעה, המסכנה. הכנפים שלה נדפקו בשמשת החלון, ובסוף היא מצאה את הצד הפתוח שלו ויצאה לחפשי. לא היה לנו זמן לעקב אחרי המעוף שלה, כי השעון הרגיל הראה על שעה מאחרת. שעטנו אל ההסעות, ואמא זרקה לנו את תיקי האכל למטה ברגע האחרון אחרי שירדנו כמה קומות במדרגות

(ממעליות כבר למדתי להזהר).

בהסעה ספרתי לחברים על כל מה שקרה. הם נורא רחמו על הצפור אבל גם עלינו; לא נעים לקום ישר מן החלומות אל ציוץ צפורי באזנים.

עם הצלצול הגיע מלמד חדש, צעירצ'יק, בקשי היה לו זקן, וספר לנו שמלמד שמואל אינו מרגיש טוב והיום הוא ילמד אותנו. הוא בקש שנפתח את הסדורים ונתחיל להתפלל. נראה לי שהוא לא כל כך ידע את נסח התפלה שלנו, כי בנצי ויעקב ישראל, השוכבים של הכתה, הצליחו לבלבל אותו. עוד כמה שוכבים לא התפללו בכלל כמו שצריך, רק טחנו את המלים כמו במטחנה.

אחרי סיום התפלה התחיל המלמד לספר ספור, מרתק דווקא, אבל כל השוכבים הפריעו לו לדבר עם כל מיני תעלולים. די, לא היה לי כח להזכר בכל הדברים הרעים האלה. הייתי בטוח שהוא עצוב במטה שלו וקשה לו להרדם...

גם לי היה קשה להרדם.

היה יום כל כך ארוך וכל כך מלא, שהוא

התבלבל לי מול העיניים כמו

סרט של פרפרים. המון

פרפרים התעופפו לי

באזן, וכל פרפר קפל

בתוכו ספור שלם.

כשחזרתי מתלמוד התורה

המעלית הייתה תקועה,

ותרצה השכנה ושני

הקטנטנים שלה היו בפנים. שמעתי את צרחות הבהלה שלהם וכל כך רחמתי... נראה לכם ששכחתי את הפעם ההיא, שנתקעתי במעלית וכל כך פחדתי? הנה, שוב זה קרה בבנין שלנו. אחרי שתי דקות, שבטח נראו לשכנה תרצה כמו שעתים, היא יצאה מהמעלית מיזעת לגמרי, והילדים לצדה אדמים ורטבים מדמעות. גם הם נכנסו אל תוך הפרפר שהסתובב לי מול העיניים והפריע לי להרדם.

הסתובבתי לצד השני בפעם הששית,

אולי קצת נאנחתי, כי הראש של אמא הציץ פתאום בחדר.

היא הסתכלה עלי במבט מבין של אמהות ואחר כך אמרה: "הי חילש, נס שעוד לא נרדמת... שכחנו משהו!"

הסתכלתי עליה כמו הצפור שהסתכלה עלי הבקר, ומיד אחר כך נזכרתי מה שכחנו: קריאת שמע.

אמא התישבה לצדי ולטפה את כתפי. היה משהו מרגיע בלטופים שלה, ומשהו רך עבר מהידים הגדולות שלה לכל הגוף שלי. אני חושב שלא סתם אומרים עליה כלם שיש לה ידי זהב. כסיתי את העיניים ואמרתי בכונה מלה במלה: "שמע, ישראל, השם אלקינו השם אחד".

את מלות "המלאך הגואל" שרה אמא אתי. היתה המנגינה יפה ורגועה, ולטפה אותי הרבה יותר משמיכת פרוה. פתאום נרגעו הפרפרים שהסתובבו לי בתוך החדר. הם נופפו לי בכנפיהם לשלום, כאילו מחיכים אלי, אומרים "לילה טוב" ונעלמים בתוך החלון החשוך.

עכשו טוב לי בתוך הלב. השם שומר עלי. הוא שנתן לי את היום

הארץ והמעגל הזה. הוא ראה אותי ולוה בכל פסיעה. הוא שנתן לי מטה נוחה ואמא נהדרת, שעוזבת את כל העסוקים שלה וקוראת אתי קריאת שמע; והוא שהרגיע את הראש המבלבל שלי והלב הדפוק... העפעפים שלי נדבקים כבר, נפגש מחר!

ומה אומרת לייקי?

האם חשבנו פעם איזו מתנה נתן לנו רבון העולם?

כלנו עברנו יום מסעיר ומעגלן, מארעות שונים גדשו אותו בכל שעה. כשאנו עולים על מטתנו בלילה, אנחנו נוטים לשחזר את היום שחלף.

קשה לנו לפעמים להפריד ממונו סתם כך, בלי לומר "שלום".

בורא העולם נתן לנו מצוה יקרה, שעוזרת לנו להסיט וילון על היום החולף, לסגר אותו בעדינות על כל המקומות שהיינו בהם וכל החוויות שחוונו, לעצם עינים ולאגר כחות חדשים למחר שיגיע.

בזכותה אנחנו יושבים יחד, אם וילד, כתף אל כתף, בשיר ובמנגינה מקבלים עלינו על מלכות שמים, מתפללים להשם שישמור עלינו וזוכרים ש"הנה לא יגום ולא יישן שומר ישראל".